

**Оперативна інформація щодо фітосанітарного стану
сільськогосподарських рослин у господарствах Херсонської області
станом на 24.07.2026**

Соняшник – цвітіння. Висота рослин 112 см. Стан посівів добрий.

Кукурудза – цвітіння волоті та качана, молочно воскова стиглість.

Картопля – дозрівання, збір урожаю.

Овочеві: *томати посівні* – відцвітання 1-х квіток, зелена стиглість, бланжева стиглість, повна стиглість; *розсадні* – повна стиглість, бланжева стиглість.

Плодові дерева: *слива, персик* – досягання плодів.

Виноград – плодоутворення.

За даними Херсонського обласного центру з гідрометеорології у звітному періоді на Херсонщині переважала тепла, суха погода, яка змінилася дощами, грозами та легким похолоданням з 21 липня.

Тривалість сонячного саява за даними Агromетеорологічної станції Херсон склала 119 годин, що на 13 години більше норми.

Середня декадна температура повітря становила $+22,7-23,2^{\circ}$, що на $0,4-0,8^{\circ}$ нижче кліматичної норми (1991-2020 рр.).

Максимальна температура повітря підвищувалась у тепліші дні до $32-33^{\circ}$ тепла. З максимальною температурою $+30^{\circ}$ та вище протягом декади нараховувалось 4-6 днів.

Мінімальна температура повітря знижувалась у холодніші ночі до $+12-14^{\circ}$ тепла.

Поверхня ґрунту в денні години нагрівалась до $+55-61^{\circ}$, в нічні години охолоджувалась до $+11-12^{\circ}$.

Середня декадна температура ґрунту на глибині 10 см становила $+25^{\circ}$.

Кількість опадів склала на заході області 0,2 мм (2% декадної норми), на півночі області 4 мм (19% декадної норми).

Середня відносна вологість повітря становила 60-61%, середній дефіцит вологості повітря за декаду - 13 мм (норма 10 мм). Упродовж 1-2 днів відносна вологість повітря в денні години знижувалась до 30% та нижче. Із суховіями відмічалось 1-2 дні.

Вітер упродовж декади був змінних напрямків. Максимальна швидкість його досягала 12 м/с.

Агromетеорологічні умови протягом декади для росту та подальшого розвитку пізніх теплолюбних культур склались задовільно. Опадів було вкрай недостатньо для поповнення ґрунту вологозапасами. На посівах соняшнику через нестачу вологи та підвищене випаровування відмічалась втрата тургору (в'янення листя) вдень. Для досягання овочевих та баштанних культур умови були добрими.

Багатоїдні шкідники

Скрізь на території області у місцях резервації (*неорні землі, балки, узбіччя доріг*) триває розвиток *нестадних саранових* V віку та дорослих окрилених

комах. Їх середня чисельність становить 0,5-5,0 екз./м², максимально 8 екз./м². За видовим складом переважають: кобилки блакитнокрила, темнокрила, чорносмугаста, хрестовичка мала. Заселено 100% обстежених площ місць резервації. За віковим складом личинки нестадних видів V віку становлять 15%, дорослі комахи – 85%.

Стадні види саранових (*італійський прус та перелітна сарана*) відмічають за середньої чисельності 0,5-3,0 екз./м². Спостерігається 100% окриленних саранчуків. Розпочалось парування шкідника.

На неугіддях з квітучою рослинністю, узбіччях доріг, в крайових смугах просапних, овочевих та багаторічних травах продовжується слабкий літ, яйцекладка, відродження та харчування гусениць II покоління *лучного метелика*. Чисельність метеликів складає від 1 до 2 екземплярів на 10 кроків, середня чисельність гусениць складає 0,5 екз./м², максимальна 1,0 екз./м².

Перевищення економічного порогу шкодочинності та пошкоджень сільськогосподарських культур не відмічено.

На неугіддях, в посівах просапних, овочевих культур продовжується літ, яйцекладка метеликів, відродження та харчування гусениць *листогризучих совок* другого покоління. Гусеницями совок різних віків (переважно *бавовникової* та *совки гамми*) заселено до 40% обстежуваних площ посівів кукурудзи, соняшника та томатів, середня чисельність гусениць складає 0,5-1,1 екз./м², максимальна 2,0 екз./м², пошкоджено від 5% до 10% рослин в слабкому та середньому ступені.

Більша частина гусениць *озимої совки* I покоління перебуває у залялькованому стані.

У посівах кукурудзи триває розвиток та живлення гусениць *стеблового (кукурудзяного) метелика*. Переважають гусениці третього віку - 60%, другого - 30% і першого - 10%. Шкідником заселено до 30% площ, до 1,5-3% рослин, пошкоджено від 1,5% до 3% рослин. Чисельність гусениць середня - середня - 0,7-0,9 екз./рослину, максимальна 1,0 екз./рослину.

Шкідники зернових колосових

У звітному періоді на незібраних площах озимої пшениці та в місцях складання зерна продовжувалося дохарчовування молодих окриленних *клопів шкідлива черепашка*.

Шкідники кукурудзи

Попелиць виявлено на 32% обстежених площ посівів кукурудзи, заселено 2% рослин, середня чисельність – 2 екз./роsl., максимально – 1 колонія.

Гусениць *бавовникової совки* виявлено на 25% обстеженої площі кукурудзи, середня чисельність склала 1,1 гус./рослину, заселено в середньому 2% рослин.

Також виявлено живлення гусениць *стеблового кукурудзяного метелика*, шкідником заселено 30% обстеженої площі, заселено в середньому 2% рослин. Чисельність личинки склала 0,9 екз./рослину.

Шкідники та хвороби соняшнику

На рослинах соняшнику, за чисельності 1 колонія на гектар, продовжують шкодити **геліхризіві попелиці**, якими заселено та пошкоджено від 5% до 10% рослин, на 35% обстежуваних площ.

Павутинний кліщ. Заселено 10% площ посівів та 2% рослин соняшнику, за середньої чисельності 3 екз./лист.

Також відмічено пошкодження рослин соняшнику **тютюновими трипсами**, чисельність яких коливається на окремих полях від 2 до 5 екз. на рослину при заселені 5% рослин, 25% площ.

Гусеницями **соняшникової вогнівки** 1-4 віку заселено до 6% обстежених площ, заселено до 4% рослин, середня чисельність 0,6 гусінь на рослину, максимально 1,0 гус./рослину.

Гусениць **бавовникової совки** виявлено на 25% обстежених площ посівів соняшнику, у середньому - 1% рослин, максимально - 2%, середня чисельність - 1 гус./роsl.

Несправжньою борошністою россою (пероноспорозом) уражено до 5% рослин на 10% обстежуваних площ, розвиток хвороби 1%.

Альтернاریоз виявлено на 20% площ. Уражено у середньому 1,5%, максимально - 3% рослин, з розвитком хвороби - 1%.

Фомозом уражено 10% обстежених площ посівів, у середньому - 0,5% рослин, максимально - 2%, розвиток хвороби – 0,5%.

Шкідники та хвороби овочевих культур

Живлення **колорадський жука** літньої генерації продовжується на всіх рослинах родини пасльонових. Чисельність шкідника на баклажанах і томатах у приватному секторі (заселено до 15% рослин) жуків – максимально 2 жука на рослину, яйцекладок 1 екз/рослину, личинок 5 екз/рослину.

Капусту на 50% обстежених площ, на 15% рослин заселяють та пошкоджують **гусениці совок, біланів, капустяної молі та попелиці**.

Попелицями заселено від 10 до 15% рослин. Чисельність складає 1-2 колонії на рослину.

Капустяною міллю заселено 1–5% рослин з чисельністю 2–4 гусениць на рослину.

Гусеницями **капустяного білана та капустяної совки** першого покоління, заселено до 5% рослин, 40% площ, середня чисельність 1,0 гусениць/рослину, максимально 2,0 гусениць/рослину.

Білокрилкою заселено до 35% обстежених площ капусти, у середньому – 3% рослин, максимально 5% рослин, за середньої чисельності 5 екз./роsl., максимально – 15 екз./роsl.

На **баштанних культурах** триває живлення **трипсів та попелиць**, середня чисельність 3,0 екз/рослину, максимально до 5,0 екз/рослину, пошкоджено 2-5% рослин. 5% рослин баштанних культур на 10% обстежених площ заселені **звичайним павутинним кліщем**.

Фітофторозом та альтернاریозом уражено 20% обстежених площ картоплі та томатів, у середньому - 1% рослин, максимально - 3%, розвиток хвороби – 1,5%.

Рослини баштанних культур уражені **антракнозом** на 14% обстеженої площі, уражено 3% рослин в слабкому ступені.

Скрізь у приватному секторі томати за чисельності 0,5-0,7 екз./м² пошкоджують гусениці **совок (городньої, бавовникової, карадрини)**.

Шкідники та хвороби плодових культур

Триває розвиток та харчування II покоління **яблуневої плодожерки**. Шкідником заселено 50% дерев, в залежності від саду і системи захисту. Чіткої грані між першим і другим поколіннями не відмічено. Гусеницями яблуневої плодожерки пошкоджено 1–5% плодів на деревах із 1 гус./плід.

Триває літ, відкладання яєць метеликів **сливової плодожерки** II покоління, виявлено початок відродження гусениць.

Личинками **каліфорнійської щитівки** у приватному секторі заселено 36% дерев, середня чисельність личинок становить 0,1 лич./п.м.г., максимально – 1. Пошкоджено у середньому 2% плодів, максимально - 5%.

У плодових садах триває шкодочинність личинок кліщів: червоного плодового, бурого та глодового. У незахищених садах приватного сектору кліщами заселено до 50% дерев. Середня чисельність становить: червоного -2,3 екз./лист, бурого - 1,2 екз./лист, глодового - 1,0 екз./лист. Пошкоджено у середньому 1% листя, максимально – 2%.

Триває шкодочинність **попелиць**. **Зеленою яблуневою попелицею** заселено 60% дерев. Личинки пошкодили у середньому 1,5% листя, максимально - 2%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально -2. Личинки **вишневої попелиці** шкодять на 55% дерев. Заселено та пошкоджено 1,2% листя, максимально – 2%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально -2. **Сливової попелиця** заселила 30% дерев, у середньому - 4% листя, максимально - 7%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально - 2.

Гусениці **білана жилкуватого** живляться листям на 3% дерев. Середня чисельність становить 1 гус./лист, максимально – 2, пошкоджено 2% листя, максимально – 4%.

Кучерявість листя персика - уражено 15% дерев, у середньому - 2% листя, максимально - 5%, із розвитком хвороби – 3%.

Моніліоз кісточкових виявлений на абрикосі, вишні, черешні. Уражено у середньому 15% дерев та 3% молодих пагонів із розвитком хвороби -3%.

Борошниста роса на яблуні виявлено на 15% дерев, уражено у середньому 2% листя, максимально - 5%, із розвитком хвороби – 3%.

Прояви **парші яблуні** виявлено на 10% дерев. У середньому уражено 2% листя, максимально – 4, розвиток хвороби – 2%.

Прояви **парші груші** виявлено на 15% дерев. У середньому уражено 2% листя, максимально – 5, розвиток хвороби – 2%.

Кокомікозом уражено 4% дерев черешні, у середньому - 3% листя, максимально - 5%. Розвиток хвороби – 2%.

Шкідники та хвороби винограду

В виноградарствах продовжують шкодити гусениці **гронової листокрутки і кліщі (павутинний, виноградний зудень)**.

Виноградний зудень заселив до 20% обстежених площ і до 5% кущів та 1-10% листя, чисельність становить 1, максимально – 3 екз./кущ, особливо у приватному секторі.

Продовжується розвиток і живлення гусениць **гронової листокрутки** другого покоління, які на 0,1–1,0% кущів пошкодили 0,10–0,20% грон. Чисельність гусениць становить 1,0 екз. на кущ.

У занедбаних та загущених виноградних насадженнях, де не проводились обробки фунгіцидами продовжується ураження рослин **мілдью і оїдіумом**. **Мілдью** уражено 2-5%, максимально 10% кущів, до 10% листків. **Оїдіумом** уражено до 2–5%, подекуди в осередках до 10% кущів, 1–4% листя, 3-5% грон.